

Tertialrapport 1

inklusive prognos 2 2026

Omsorgsnämnden

Innehåll

Inledning	3
Ekonomisk analys	5
Periodens budgetavvikelse	5
Helårsprognos	6
Årsarbetare	9
Sjukfrånvaro	10
Statsbidrag	11
Investeringsprognos	12

Inledning

Nya socialtjänstlagen

Den nya socialtjänstlagen betonar förebyggande arbete, tidiga insatser och ökad tillgänglighet. Fokus ligger på att stärka individens egna resurser och ge stöd i tid, utifrån behov och delaktighet.

Viktiga förändringar:

- Ökat fokus på förebyggande insatser – Socialtjänsten ska arbeta mer proaktivt och stödja invånare tidigare i processen.
- Ökad tillgänglighet och flexibilitet – Det ska bli enklare att få stöd, bland annat genom möjlighet att erbjuda vissa insatser utan biståndsbeslut.
- Stärkt individperspektiv – Insatser ska i högre grad utformas tillsammans med den enskilde och utgå från individens behov, delaktighet och självbestämmande.
- Främja jämlika och jämställda levnadsvillkor
- Kunskapsbaserat arbetssätt – Verksamheten ska i större utsträckning bygga på forskning, beprövad erfarenhet och systematisk uppföljning.
- Ökad samverkan – Samarbete mellan kommun, region och andra aktörer ska stärkas.

Omställningen påverkar arbetssätt, organisation och kompetens och kräver ett gemensamt ansvar i hela kommunen. Fokus för året inom omsorgsförvaltningen är att möta intentionerna och utveckla andelen insatser utan biståndsbeslut.

Lärprocess socialtjänstlagen

Hallands och Skånes kommuner deltar i en nationell lärprocess som drivs av Sveriges kommuner och Regioner (SKR). Syftet är att stödja omställningen till den nya lagen.

Arbetet omfattar:

- Kunskapshöjning för politiker och tjänstepersoner
- Erfarenhetsutbyte mellan kommuner
- Stöd i att utveckla arbetssätt
- Stöd i förändringsledning
- Systemledarskap – strategiskt övergripande ledarskap med gemensamma kommunövergripande mål

Ny organisation

Förvaltningen har en ny organisation där alla enhetschefer nu är tillsatta. Inom omsorg i hemmet har antalet enhetschefer utökats från två till fyra på grund av ökat behov, men totala antalet enhetschefer är samma.

Inom särskilt boende finns en enhetschef med särskilt ansvar för demens, för att stärka kvalitet och kompetens.

Stjärnmärkt

Förvaltningen inför arbetssättet Stjärnmärkt i hela verksamheten för att bli certifierad enligt Svenskt Demenscentrum. Det vanliga är att en avdelning eller ett boende blir stjärnmärkt.

Införandet sker stegvis och ska vara klart 2027/2028 för hela förvaltningen. Cirka 12 instruktörer utbildar all övrig personal. Arbetet bygger på personcentrerad omsorg med fokus på bemötande och genomförandeplaner. Varje enhet får utbildning vid 4 tillfällen á 3 timmar där man behöver delta på alla tillfällen, samt inför dessa tillfällen utförs digitala utbildningar såsom Demens ABC, Demens ABC+, nollvision (en demensvård utan våld och begränsningar).

Alla professioner genomgår dessa utbildningar. En enhet blir stjärnmärkt när minst 80 % av personalen genomfört utbildningen, och arbetssättet följs upp årligen och hålls därigenom levande.

Välbo

Välbo är ett nytt boendekoncept för äldre som vill leva självständigt med trygghet och gemenskap. Är en boendeform mellan särskilt boende och ordinärt boende. Insatsen testas under 2026 och kräver inget biståndsbeslut. Lägenheterna är tillgängliga, ligger nära aktiviteter och ger möjlighet till måltider på särskilt boende.

Boendet startar 1 april på Storgatan 6 med fyra lägenheter. Den boende har eget förstahandskontrakt men anmäler intresse via omsorg i hemmet. Välbo är en del av utvecklingen mot en mer förebyggande, trygg och personcentrerad äldreomsorg.

Helgtjänstgöring

För att bli en mer attraktiv arbetsgivare testas helgtjänstgöring under 20 månader. Medarbetare arbetar fredag–söndag eller lördag–måndag med 27 timmars arbetsvecka. Målet är att gå från deltids- till heltidsorganisation. Max 25 personer kan delta i projektet och ska genomföras inom budget.

Handlingsplan budget i balans

Förvaltningen visade i mars ett underskott på 2 408 tkr, främst på grund av kostnader avseende timvikarier. Därför har en handlingsplan tagits fram för att nå budget i balans senast 31/8.

Planen innehåller nya rutiner, arbetssätt och kartläggningar. Målet är att nå en budget i balans vid årets slut.

Ett axplock är:

Åtgärd	Klart för beslut
Handlingsplan för hela förvaltningen för en budget i balans 2026	Är beslutad
Rutin för bemanning, budgetuppföljning, frånvaro, rehabprocess, resurspass mm	Är beslutade
Rutin vid behov av extrabemanning 2+2 v	Är beslutad
Behovskartläggning i verksamheterna för hela dygnet och anpassning av scheman	2026-05-30
Genomlysning Hälso- och sjukvård av Ensolution	2024-04-30
Översyn av utökning av medicinautomater och trygghetskameror	2024-04-30
Prioriteringslista vid frånvaro	2026-04-30
Mall för uppföljning budgetsamtal månadsvis	Är beslutad
Anpassa scheman utifrån beslutade personaltäthetsmål	2026-05-30
Nytt arbetssätt för att prioritera användandet av övertalighetspass och resurspass framför timvik	Är beslutad

Behovskartläggning i verksamheterna

Nuvarande scheman skapar ojämn arbetsbelastning med toppar och dalar. Därför görs en behovskartläggning där medarbetare och chefer ser över vad som görs vid olika tider samt flyttar insatser för en jämnare belastning. Mål är också att få bort överlappande timmar mellan pass.

Genom att jämna ut arbetet kan resurser användas bättre, frånvaro täckas enklare och arbetsbelastningen bli mer hållbar. Det förväntas också minska stress, öka närvaron och förbättra kvaliteten när ordinarie personal används i större utsträckning.

Ekonomisk analys

Periodens budgetavvikelse

Nettokostnad per verksamhet (3 positioner) utfall jan-apr 2026, tkr

Verksamhet	Budget jan-apr 2026	Utfall jan-apr 2026	Avvikelse jan-apr 2026
Omsorgsnämnden	189	175	14
Vård och omsorg SOL och HSL (exklusive externa placeringar)	49 522	50 600	-1 078
Insater enl LSS och SFB (exklusive externa placeringar och personlig assistans)	9 162	10 335	-1 173
Förebyggande verksamhet	1 752	1 301	451
Förvaltningsövergripande	5 445	5 550	-105
Summa	66 070	67 960	-1 891
Externa placeringar SOL	427	565	-138
Externa placeringar LSS	1 806	1 922	-117
Personlig assistans LSS och SFB	3 281	3 412	-131
Total	71 583	73 860	-2 277

För perioden januari till april uppvisar omsorgsnämndens verksamheter en negativ budgetavvikelse om 2 277 tkr. Det är en förbättring med 131 tkr jämfört med föregående period (januari-mars). Anledningen därtill är främst fakturerade intäkter avseende försålda platser till andra kommuner på korttidsboendet på Bäckgatan för årets tre första månader. Främsta orsaken till periodens budgetavvikelse kan härledas till timvikarier. Budget innevarande år för denna kostnadspost har beräknats utifrån det av kommunfullmäktiges beslutade mål om högst 5,5 procent sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron har under årets inledande månader visat sig ligga betydligt över detta mål samt även jämfört med tidigare år (2024-2025), vilket medfört en större budgetavvikelse för just timvikarier. Övriga budgetavvikelser i ovan tabell redovisas för under kapitlet om helårsprognos.

Helårsprognos

Nettokostnad per verksamhet (3 positioner) prognos 2026, tkr

Verksamhet	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse 2026	Avvikelse i %	Föregående avvikelse
Omsorgsnämnden	567	567	0	0,0%	0
Vård och omsorg SOL och HSL (exklusive externa placeringar)	158 504	158 504	650	0,4%	650
Insatser enl LSS och SFB (exklusive externa placeringar och personlig assistans)	28 921	28 921	0	0,0%	0
Förebyggande verksamhet	5 323	5 323	0	0,0%	0
Förvaltningsövergripande	16 534	16 534	0	0,0%	0
Summa	209 848	209 198	650	0,3%	650
Externa placeringar SOL	1 281	1 432	-150	-11,7%	-150
Externa placeringar LSS	5 417	5 717	-300	-5,5%	-300
Personlig assistans LSS och SFB	10 218	10 418	-200	-2,0%	-200
Total	226 764	226 764	0	0,0%	0

Tilläggsbudget/ombudgeteringar	TB 2026	OMB 2026
Justering kap.kostn och hyror enl delegationsbeslut	136	0
Total	136	0

Prognosen visar fortsatt ingen budgetavvikelse för omsorgsnämndens verksamheter. Avseende externa placeringar LSS samt personlig assistans förväntas en negativ budgetavvikelse om totalt 650 tkr, medan verksamheterna inom Vård och omsorg SOL och HSL förväntas visa en positiv avvikelse om 650 tkr.

Nämnds- och styrelseverksamhet

Budgetavvikelse (*budgetavvikelse föregående prognos*) +/- 0 tkr (+/- 0 tkr)

Denna verksamhet beräknas inte uppvisa någon avvikelse från budget.

Vård och omsorg SOL och HSL

Budgetavvikelse (*budgetavvikelse föregående prognos*) +650 tkr (+650 tkr)

Efter årets första fyra månader visar denna verksamhet en negativ budgetavvikelse om 1 078 tkr. Det är en förbättring med 104 tkr jämfört med föregående period. Ett intensivt arbete pågår med att anpassa schemaläggning av personal till befintligt omsorgsbehov. Merparten av budgetavvikelsen beror på personalkostnader, där kostnader för timvikarier ökat jämfört med tidigare år. Den ökade sjukfrånvaron är en bidragande orsak till denna avvikelse, då behovet av timvikarier följaktligen också har ökat. Kostnaderna för fyllnads- och övertid har minskat betydligt, med drygt 60 procent, och för 2026 har ingen budget lagts för denna kostnadspost vilket medför en direkt negativ budgetavvikelse.

Helårsprognosen och dess avvikelse beräknas bli positiv om 650 tkr. För att uppnå detta ekonomiska helårsresultat, sett till det ekonomiska utfallet årets första tre månader, har förvaltningen tidigt under innevarande år vidtagit ett flertal ytterligare åtgärder för att hantera kostnadsökningarna och uppnå budget i balans vid årets slut.

Insatser enl LSS och SFB

Budgetavvikelse (*budgetavvikelse föregående prognos*)

+/-0 tkr (+/- 0 tkr)

Budgetavvikelsen för perioden är negativ om 1 176 tkr, vilket är en försämring med 20 tkr jämfört med föregående period. Även för denna verksamhet beror avvikelsen huvudsakligen på personalkostnadssidan. Till viss del även avseende den utökning av antalet boendeplatser inom serviceboende som beslutades för innevarande budgetår och där merparten av dessa lägenheter till dags dato ej ännu är uthyrda. Kan dock framhållas att de platser förvaltningen säljer till andra kommuner (Halmstad och Bjuv) vad avser korttidsvistelse/korttidsboende på Bäckgatan ännu inte har sammanställts och beräknats och därför inte har fakturerats.

Denna verksamhet beräknas för helåret inte uppvisa någon avvikelse från budget. Detta dels som tidigare nämnts att förvaltningen tidigt vidtagit åtgärder för att uppnå en budget i balans, dels beroende på ett flertal andra orsaker. Som omnämnts har ej fakturering till andra kommuner ännu ej gjorts och för denna försäljning av platser har ingen intäktsbudget lagts vilket kommer förbättra budgetavvikelsen. Därutöver kommer förändrade omständigheter att föranleda att behovet av kontaktperson/stödfamilj kommer att minska framöver samt att för de outhyrda lägenheterna inom serviceboende finns förhoppning om att dessa blir uthyrda under året.

Förebyggande verksamhet

Budgetavvikelse (*budgetavvikelse föregående prognos*)

+/-0 tkr (+/- 0 tkr)

Verksamheten uppvisar en positiv budgetavvikelse om 451 tkr för perioden januari till april. Jämfört med föregående periods positiva budgetavvikelse om 268 tkr beror förändringen främst på att kostnader finansierats med statsbidrag för God och nära vård. En annan större anledning till den positiva avvikelsen beror på att Hjälpmedelscentrum uppvisade ett positivt resultat för 2025. Detta ekonomiska överskott kommer alla denna verksamhets kunder (Hallands kommuner samt förvaltningarna inom region Halland) tillgodo för nästkommande år, det vill säga 2026. För Hylte kommuns del innebär detta att tillgodohavande kommer att kvittas mot de månadsfakturor vi erhåller för köpta och hyrda tjänster. Även det faktum att frånvaro i form av sjukdom eller ledighet inte ersätts med timvikarier bidrar till periodens positiva avvikelse.

Budgetavvikelsen för helåret uppskattas till att bli +/- 0. Tidigare år har personalkostnaderna underskridit budget men då det råder osäkerhet kring tidigare förvarnad kostnadsökning vad avser tekniska hjälpmedel är helårsprognosen svårbedömd så här tidigt på året.

Förvaltningsövergripande

Budgetavvikelse (*budgetavvikelse föregående prognos*)

+/-0 tkr (+/- 0 tkr)

Fyra månader in på innevarande budgetår är den bokförda budgetavvikelsen negativ om 105 tkr. En liten förbättring med 41 tkr jämfört med perioden januari till mars. Den negativa avvikelsen beror till viss del av konsultkostnader avseende kartläggning och beräkning av kostnad per brukare inom verksamheter SOL och LSS.

Denna verksamhet beräknas inte för helåret uppvisa någon avvikelse från budget.

Externa placeringar SOL

Budgetavvikelse (*budgetavvikelse föregående prognos*) -150 tkr (-150 tkr)

För perioden januari till april uppvisas en negativ budgetavvikelse om 138 tkr. Det beror på kostnader från 2025 för en placering som visade sig bli betydligt högre än förväntat. Denna placering är avslutad och ska inte ge upphov till mer kostnader.

Den helårsprognos som beräknats visar på en negativ avvikelse om 150 tkr. Ska påpekas att en placering är beslutad till och med augusti 2025, och skulle den förlängas innebär det en ytterligare kostnad som inte är budgeterad för tidsperioden september till december. Om allt annat är oförändrat så kommer istället den negativa budgetavvikelsen i så fall bli 500 tkr.

Externa placeringar LSS

Budgetavvikelse (*budgetavvikelse föregående prognos*) -300 tkr (-300 tkr)

En budgetavvikelse för årets fyra första månader om 117 tkr uppvisas. Anledningen därtill är att två stycken placeringar visat en kostnadsökning som är högre än förväntat. Detta på grund av förändrat omsorgsbehov.

Utifrån det förändrade omsorgsbehovet som nämnts beräknas helårsprognosen bli negativ om 300 tkr.

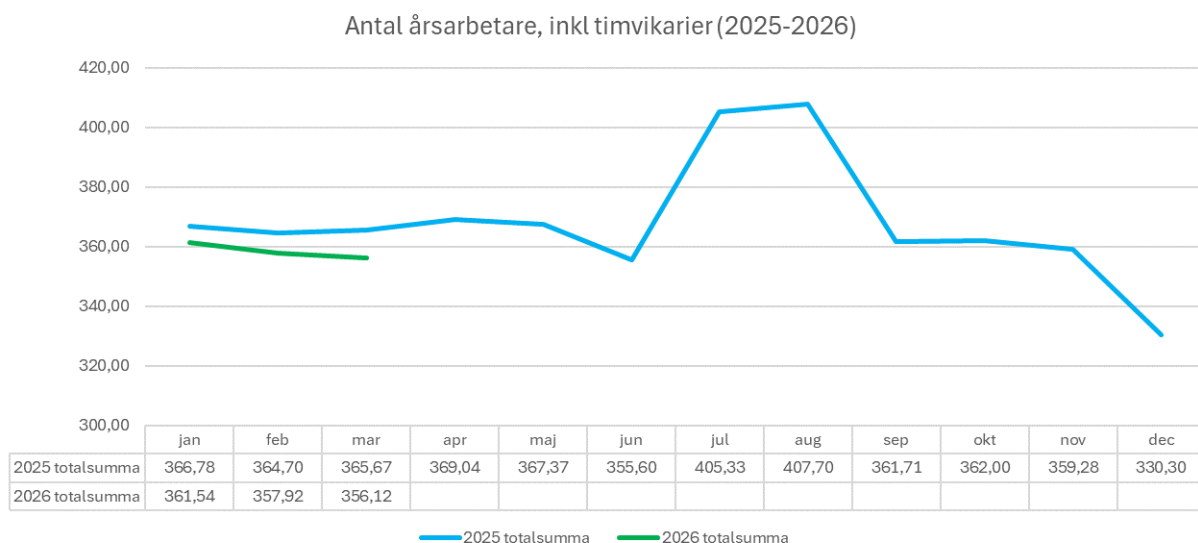
Personlig assistans LSS och SFB

Budgetavvikelse (*budgetavvikelse föregående prognos*) -200 tkr (-200 tkr)

Budgetavvikelsen bokförd för januari till april visar sig vara negativ om 131 tkr. På grund av antalet ärenden och att alla mer eller mindre avviker mot budget är det problematiskt att identifiera någon specifik orsak till denna, för verksamheten, måttliga avvikelse.

Helårsprognosen som beräknas bli negativ om 200 tkr råder det dock en osäkerhet kring. Nuvarande prognos baseras på ett nytt assistansärende från och med 1 april, där antalet insatstimmar är relativt hög (109,64 timmar per vecka) vilket innebär en kostnad per månad om 165 tkr. Ansökan är överlämnad till Försäkringskassan och bedömning på myndighetsavdelningen görs att Försäkringskassan kommer att ta kostnaden för detta ärende, dock att Hylte kommun får kostnadsansvar för de första 20 timmarna. Denna bedömning leder till en beräknad negativ avvikelse om 200 tkr. Skulle inte Försäkringskassan ta detta ärende och Hylte kommun får fullt kostnadsansvar blir det istället en negativ avvikelse om 1 485 tkr.

Årsarbetare

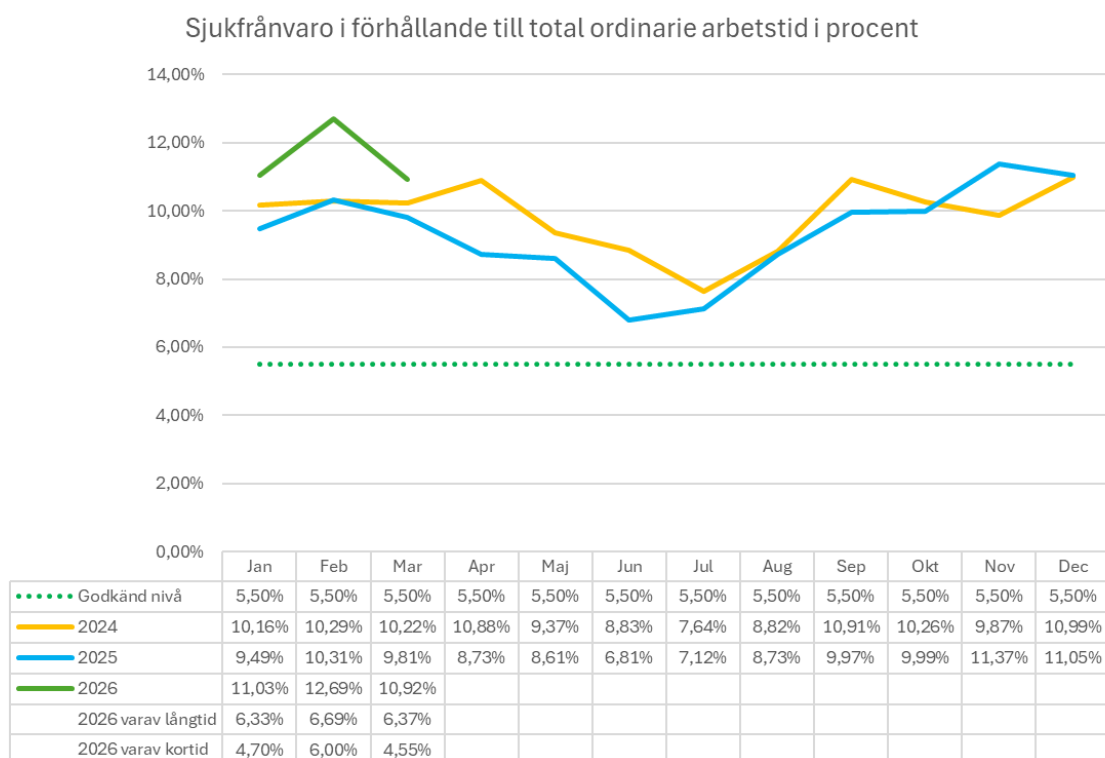

I ovan tabell ingår samtliga anställda, inklusive föräldralediga, tjänstlediga samt långtidssjukskrivna. Påpekas ska att under juli och augusti månad 2025 är sommarvikarierna inkluderade, samt att årsarbetare avseende timvikarier för december månad 2025 saknas helt.

Totalt antal årsarbetare har under mätperioden januari 2025 till april 2026 minskat med 10,66 årsarbetare, eller 2,9 procent (varav månadsavlönade med 6,30 årsarbetare samt timavlönade med 4,36 årsarbetare). Utifrån preliminär statistik för april månad avseende för månadsavlönade minskar antalet årsarbetare med ytterligare 1,00. Utvecklingen är ett resultat av det arbete förvaltningen gör med att ytterligare anpassa resurserna till det befintliga omsorgsbehovet.

Antalet årsarbetare varierar under året mycket beroende på förändrad vård- och omsorgstyngd. Denna variation är orsakad av graden av insatser exempelvis inom palliativ vård, orosvak för omsorgstagare, utbildning av personal, behovet av dubbelbemanning samt trygg omsorg (vilken avser fastställt arbetssätt för mottagande av patienter från regionvården som är i behov av kommunala insatser). Alla dessa åtgärder innebär i de flesta fall ett ökat behov av mer personalresurser (ofta i form av timvikarier).

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron under 2025 låg generellt under densamma för 2024. Under senare delen av 2025 samt för innevarande års månader har dock sjukfrånvaron märkbart ökat. Sjukfrånvaron för den redovisade perioden visar på att, den av kommunfullmäktiges beslutade, godkända kvalitetsnivån om maximalt 5,5% ej uppnås.

Sjukfrånvaron för februari månad visar på en ovanligt hög nivå vilket också återspeglas på sjuklönekostnaderna som är 30% högre än för motsvarande månad 2025. Både korttids- och långtidssjukfrånvaron har ökat för perioden januari-februari, jämfört med föregående år, med 3,8 procent respektive 37,0 procent i genomsnitt. För mars månad minskar sjukfrånvaron men ligger fortsatt över nivån för föregående år.

Påpekas kan att kostnaderna för långtidssjukskrivning inte är lika betydande som för korttidssjukskrivning då Försäkringskassan tar över betalningsansvaret från och med dag 15. Dock påverkar långtidssjukskrivningen värdet för total sjukfrånvaro betydligt, då den utgör drygt 50 procent.

Statsbidrag

Omsorgsnämnden	2023		2024		2025		2026		2027		2028	
	Budget	Bokfört	Budget	Bokfört	Budget	Bokfört	Budget	Bokfört	Förväntat	Förväntat	Förväntat	Förväntat
Säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer	4 778	4 778	4 777	4 713	4 700	4 544	4 500		4 500		4 500	
Äldreomsorgslyftet	1 963	1 844	2 000	2 002	2 001	1 878	1 800		1 800		0	
Habiliteringsersättning	380	312	290	277	290	360	360	393	270		300	
God och nära vård (RH)		1 040	1 100	688	688	1 029	1 020	1 020	680		?	
Pyskisk hälsa (RH)	500	796		221	316	216	200		350		?	
Motverka ofrivillig ensamhet bland äldre		248	90			35	35				100	
Mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst								700	700		700	
Ökad lagerhållning av sjukvårdsprodukter								69				
Främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg (återhåtningsbonusen)		2 579										
Minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre		7 575	700		1 000	1 000						
Brukamedverkan				15	15							
Stärkt samverkan		260		146	146	59	50					
Arbete med hälsosamtal för äldre			140	99	100	107	100	93	100			
Stärka det civila försvaret inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård			175	687	637	538	530	280	550		0	
Stöd för att utöka sjuksköterskebemannning inom äldreomsorgen				1 445	1 051	1 052						
Utökad verksamhetsförlagd utbildning (VFU)				406		143						
Personligt ombud			100	98	100	98	98		100		100	
Tidigare år erhållna statsbidrag		731										
Migrationsverket	4 304	4 759	5 000	3 374	3 380	5 605	6 373	4 387	6 400		6 500	
Summa	11 925	24 922	14 372	14 171	14 424	16 664	15 066	6 942	15 450		12 200	

¹⁾ Rödmarkerade belopp avser faktiskt utbetalt belopp

De riktade statsbidragen minskar över tid, vilket också ligger i linje med statsmakternas viljeinriktning. Att budgeterat belopp årligen i stort ökar över tid beror på ersättningen från Migrationsverket, då en extern placering inom LSS uppvisat en betydande kostnadsökning. Att det för ersättningen från Migrationsverket vissa år skiljer sig markant mellan budgeterat och utbetalt belopp beror på en eftersläpning på ansökan och utbetalda medel. För 2026 och utbetalt belopp om 4 387 tkr avser det omsorgsnämnden kostnader under perioden juli/september 2024 till juni/juli 2025, medan budgeterat belopp om 6 373 tkr avser nämndens kostnader under innevarande år.

Osäkerhet råder bland annat för statsbidraget avseende äldreomsorgslyftet, en möjlighet för personal att under betald arbetstid, att studera till undersköterska. Förlängning av detta statsbidrag beslutades i riksdagen att gälla även för 2027, men hur utfallet blir för efterkommande år är i skrivande stund inte beslutat. Något som försvårar planeringen av fortsatt utbildning av personal. När antal personer i arbetsför ålder minskar i hela riket, och dessutom med den kompetens som efterfrågas inom omsorgen, är detta statsbidrag väldigt viktigt för att höja befintlig personals kompetens och därigenom kvaliteten inom nämndens verksamhetsområden.

I tabellen ovan har två nytillkomna statsbidrag redovisats, och som ej har budgeterats för innevarande år. Det ena av dem avser medel för att hjälpa kommuner att implementera en mer långsiktigt hållbar, förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. Dessa medel har tillfullo för 2024 och 2025 tilldelats Kultur och folkhälsönämnden, men där omsorgsnämnden nu för 2026 kommer få ta viss del av detta statsbidrag. Ett mindre statsbidrag har ansökts om och beviljats avseende ökad lagerhållning av sjukvårdsprodukter, såsom läkemedel, skyddsutrustning och medicinteknik. Syftet är att stärka beredskapen inför krissituationer och möta nya lagkrav om försörjningsberedskap som träder i kraft 1 januari 2027.

De riktade statsbidrag som omsorgsförvaltningen ansöker om och beviljas är väsentliga för att kunna bedriva nämndens verksamheter med god kvalitet. Dock är osäkerheten kring statsbidragens löptider och det faktum att statsbidrag löpande tillkommer och avslutas, faktorer som försvårar de långsiktiga planeringsförutsättningarna.

Investeringsprognos

Investeringsprojekt	Basbudget 2026	Tilläggsbudget	Ombudgetering	Budget 2026	Utfall jan-apr 2026	Prognos 2026	Avvikelse 2026
Raminvestering	400			400	96	400	0
Datorer omsorgen	300			300	0	300	0
Digitala nycklar och läkemedelsskåp	1 500			1 500	0	1 500	0
Digitala nyckelgömmor			900	900	0	900	0
Läkemedelsskåp			400	400	0	400	0
Digitala hjälpmedel	500		250	750	0	750	0
Summa	2 700	0	1 550	4 250	96	4 250	0

Tilläggsbudget/ombudgeteringar	TB 2026	OMB 2026
§16 (2025 K S0276) Ombudg.inv.		1 550
Summa	0	1 550

Prognosen för året visar ingen avvikelse från budget. Kommunfullmäktige beslutade 2026-03-03 att bevilja begärd ombudgetering av investeringsanslag avseende digitala nycklar, läkemedelsskåp samt digitala hjälpmedel om totalt 1 550 tkr. Det innebär att omsorgsnämnden förfogar över totalt 3 550 tkr för uppgradering av befintlig nyckellösning och läkemedelsskåp. Upphandlingsprocessen har en sedan en tid påbörjats och uppgradering förväntas kunna ske med start någon gång senare under året.

Vad avser medel för raminvesteringar om 400 tkr så pågår en avstämning vilka behov de olika verksamheterna har och därefter följer en prioritering, som görs i ledningsgrupp, vilka investeringar som ska fullföljas under året.